

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.283/2022/6.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (eljáró képviselő: felperest képviselő kamarai jogtanácsos, felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperest képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	illetménykülönbözet megfizetése iránt indított közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (5. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Szegedi Törvényszék 10.K.701.012/2022/3. sz. ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 12.000 (tizenkétezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a peresített időszakban az alperes szolgálati hely szolgálatparancsnok beosztásban teljesített szolgálatot; 2015. szeptemberében az államhatár déli szakaszán kialakult migrációs válsághelyzethez kapcsolódóan városnév 1 városnév 2 városnév 3 községnév 1 községnév 2 feladatellátási helyeken csoportparancsnoki beosztásban dolgozott. Szolgálati helye az alperes 2015. július 2-án kelt parancsa értelmében a határvadász komplexum volt. Az általa 2015. szeptember 13. és szeptember 30. között teljesített, a Magyar Köztársaság Rendőrségének Csapatszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 11/1998. (IV. 23.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK utasítás) szerinti készségségi szolgálat idejét az alperes rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 141. § (1) bekezdése szerinti készenlétre járó díjazás megfizetésével ellentételezte. A felperes szolgálati panaszában a fenti időszakra kifizetett készenléti pótlék és a túlszolgálatra járó távolléti díj különbözetének megfizetését kérte, mert a készségségi szolgálatellátást az alperes a munkaidő szervezés egyes szempontjairól szóló 2003. november 4-i 2003/88/EK Európa Parlamenti és Tanácsi irányelv (a továbbiakban: EK irányelv) 2. cikk 1. és 2. pontjával, az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) gyakorlatával, valamint a Hszt. 141. § (1) bekezdésével is ellentételesen díjazta készenléti pótlékkal túlszolgálati díj helyett. A szolgálati panaszt az állományilletékes parancsnok, majd az alperes parancsnoka elutasította. A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 18.K.27.791/2018/7. számú, a Fővárosi Törvényszék 4.Kf.650.216/2020/5. számú ítéletével helybenhagyott ítéletével a felperes keresetét elutasította.

[2] A Kúria a Kfv.VII.37.037/2021/7. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék ítéletét az elsőfokú ítéletre kiterjedően hatályon kívül helyezte és az ügyben eljáró elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. Ítéletének indokolásában rámutatott, hogy az azonos tárgyban folyamatban volt, azonos tényállású ügyekben hozott határozataiban (pl. Kf.VII.40.260/2020/7., Kf.VII.37.016/2021/6.) már állást foglalt a jelen perben vitás kérdésekben. Korábbi döntéseivel egyezően hangsúlyozta: a szolgálati jogviszonyból eredő rendelkezésre állási és feladatellátási kötelezettség egyaránt fő kötelezettsége a hivatásos állomány tagjának. Munkaidőnek – éppen ezért – nem csupán a tényleges feladatellátási időszak tekintendő, hanem az az időszak is, amelyben a hivatásos állomány tagja az előjárója parancsának teljesítésére rendelkezésre áll, azaz szolgálatot teljesít. Ezért nincs jelentősége annak, hogy sor került-e tényleges munkavégzésre, mivel a rendelkezésre állással töltött idő is szolgálatnak, a heti szolgálatellátási idő túllépése miatt túlszolgálatnak minősül, amelyért a túlszolgálatra előírt díjazás jár. Előírta, hogy a bíróságnak az új eljárásban a kereseti kérelem jogalapja körében a Kúria fentebb írt iránymutatása figyelembevételével kell az érdemi döntést meghoznia.

[3] A megismételt eljárásban a Szegedi Törvényszék a 10.K.700.590/2021/7. számú ítéletével kötelezte az alperest – az eljárás során pontosított kereseti kérelem szerint – 139 túlszolgálati órára járó illetménykülönbözet címén 277.931 forint és késedelmi kamata megfizetésére. Az elsőfokú bíróság ítéletét a Kúria, mint másodfokú bíróság a Kf.VII.45.044/2021/4. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 110. § (3) bekezdésére hivatkozással megállapította, hogy az elsőfokú bíróság határozata a reá nézve kötelező iránymutatásnak nem felelt meg, mivel hiányzik az ítélet belső koherenciája. Hangsúlyozta, amennyiben az

elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a Kúria hatályon kívül helyező végzésében foglalt iránymutatásnak nem tett eleget és a jogalap tekintetében a döntése nem követhető, az az ítélete olyan formai hiányosságát eredményezi, amely miatt általában az ítélet érdemi felülbírálatra alkalmatlan. Előírta, hogy az elsőfokú bíróságnak az új eljárásban a kereseti kérelem jogalapja körében a Kúria iránymutatása figyelembevételével kell érdemi döntését meghoznia; a perbeli jogvitát (jogalapot) a Kúria Kfv.VII.37.037/2021/7. számú és a jelen végzésben, valamint az azonos tárgyban (jogkérdésben) hozott korábbi határozatokban (Kf.VII.39.7500/2020/7., Kf.VII.40.260/2020/7., Kf.VII.38.066/2020/6.) foglaltakra is figyelemmel kell elbírálnia.

A felperes keresete, az alperes védirata

[4] A felperes a keresetét a korábbi pontosításnak megfelelően tartotta fenn. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2015. szeptember 13. és szeptember 30. közötti időszakra a kifizetett készenléti pótlék és a túlszolgálatra járó díjazás különbözete, azaz 277.931 forint és késedelmi kamata megfizetésére.

[5] Az alperes védiratában kérte a kereset elutasítását; ugyanakkor annak a fentiekben megjelölt összecszerúségét nem vitatta. Mindezekben felül kérelmezte a peres eljárás felfüggesztését arra tekintettel, hogy a Miskolci Törvényszék hasonló tárgyú ügyek kapcsán jogegységi eljárást kezdeményezett, melyre tekintettel az érintett törvényszék a többi, azonos tárgyban folyamatban lévő eljárást felfüggesztette.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 277.931 forint illetménykülönbözetet és annak késedelmi kamatát. Megállapította, hogy munkaidőnek nem csupán a tényleges feladatteljesítési időszak tekintendő, hanem az az időszak is, amelyben a hivatásos állomány tagja előjárója parancsának teljesítésére rendelkezésre áll, azaz szolgálatot teljesít. Emiatt nincs jelentősége annak, hogy a szolgálatteljesítési időn felül teljesített készenlét alapján sor került-e tényleges munkavégzésre, mivel a rendelkezésre állással töltött idő is szolgálatnak, jelen esetben pedig – a heti szolgálatteljesítési idő túllépése miatt – túlszolgálatnak minősül, amelyért a túlszolgálatra előírt díjazás jár. Figyelemmel volt arra is, hogy a felperes vitatott munkateljesítése nem felelt meg a Hszt. 141. §-ban foglalt követelménynek, mivel az alperes által készenlétként meghatározott időt nem a Hszt. 141. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a szolgálati helyén kívül, hanem szolgálati helyén, a kiskunhalasi laktanyában teljesítette. Mindezekből azt a következtetést vonta le, hogy a felperest a vitatott időszakra vonatkozóan az illetménykülönbözet és kamata megillette, így a kereseti kérelemben foglaltaknak megfelelően kötelezte az alperest ezen juttatás megfizetésére. A 3. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésével a peres eljárás felfüggesztése iránt előterjesztett alperesi kérelmet elutasította, mely döntésének az ítéletben indokát adta. Akként foglalt állást, hogy a

felfüggesztésnek a Kp. 32. §-a értelmében alkalmazandó, polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 126. § (1) bekezdésében foglalt kötelező, illetőleg 123. § (2) bekezdése szerinti, mérlegelés alapjául szolgáló esetkörei sem állnak fenn, a jogegységi eljárás jelen ügy szempontjából nem tekinthető előkérdésnek.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[7] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását; másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte, valamint mindkét esetben a felperes kötelezését másodfokú perköltsége megfizetésére. Érvelése szerint téves az a bírói gyakorlat, mely az EK irányelv rendelkezéseit úgy értelmezi, hogy annak 2. cikk 1. és 2. pontjából – vagyis azon rendelkezésből, hogy valamely idő vagy munkaidő, vagy pihenőidő – az következne, hogy a munkaidő csak egyféle lehet, azután csak munkabér, vagy túlmunkáért járó díjazás jár. Tévesnek találta azt az ítéleti álláspontot, mely a Hszt. 102. §-nak jogellenes értelmezésével arra a következtetésre jutott, hogy a rendelkezésre állás önmagában rendes szolgálatteljesítésnek (túlszolgálat teljesítésnek) minősül. Téves az a határozati következtetés is, amely minden egyéb szempont vizsgálatát mellőzve úgy ítéli meg: azzal, hogy az alperes a készenlét idejére szállást és ellátást biztosított a felperes részére és ezt a saját – a rendőrség kezelésében álló – létesítményében tette, kizárta a készenlét elrendelésének lehetőségét. A munkáltató éppen azzal okozott volna aránytalan sérelmet a rendőri állománynak, ha az egyébként a déli határtól távol lakó rendőrök számára elrendeli a készenlétet, azonban rájuk bízta lakhatásuk és ellátásuk megszervezését. Mindezekon felül az elsőfokú bíróság – az Alaptörvény 28. cikkét is figyelmen kívül hagyva – mellőzte annak kellő súllyal történő mérlegelését, hogy – mint azt a Hszt. 13. § (1) és (4) bekezdése is deklarálja – a felperes hivatásos szolgálati jogviszonya egy különleges közszolgálati jogviszony, melynek keretében a hivatásos állomány tagja a hivatásos szolgálati jogviszony létesítésekor vállalja azt is, hogy szolgálatteljesítési helyét a rendvédelmi szerv bármikor, az ország bármely pontjára kiterjedően meghatározhatja. Ezen túlmenően fellebbezésében vitatta az elsőfokú bíróságnak a felfüggesztési kérelem tárgyában hozott döntését; álláspontja szerint a jogegységi panasz elbírálása jelen ügy szempontjából előkérdésnek tekinthető és perdöntő jelentőséggel bír.

[8] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségében történő marasztalását. Lényegileg arra hivatkozott, hogy az alperes figyelmen kívül hagyta fellebbezésében a Kúria Kfv.VII.37.037/2021/7. számú határozatában rögzítetteteket, és konkrét jogi érvekkel nem támasztotta alá, hogy a Kúria ezen végzésében szereplő iránymutatástól, valamint a többi azonos tényállású ügyben keletkezett precedensképes határozatban foglaltaktól, a jogkérdésben kialakult bírói gyakorlattól mi okból, milyen jogértelmezés alapján kellett volna eltérnie az elsőfokú bíróságnak. Kiemelte még, hogy a Hszt. 13. § (4) bekezdésével összefüggésben tett alperesi érvelés értelmezhetetlen, hiszen a Hszt. ezen rendelkezésével érintett szolgálatteljesítési hely tekintetében nem volt vita a felek között, s az a Hszt. 141. § (1) bekezdése értelmezése szempontjából egyébként is irreleváns, mivel ott szolgálati helyről van szó, a két fogalom pedig egymástól különbözik.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[9] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – nem megalapozott.

[10] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás érdemi döntésének korlátját illetően az ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes a tényállás tisztázottsága tekintetében eljárásjogi jogszabálysértést nem állított, az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte. A jogorvoslati eljárás szabta keretek között a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság döntését az irányadó és helyesen felhívott jogszabályi rendelkezésekre alapította, a kereseti kérelem jogalapját érintően a jogi indokolásában megjelenő okfejtése - melyet a másodfokú bíróság oszt - helytálló. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakat emeli ki:

[11] Az ítéltábla mindenekelőtt rámutat arra, hogy jelen ügyben az elsőfokú bíróság a Kúria által ismételten elrendelt megismételt eljárásban járt el, melyre amiatt került sor, mert az elsőfokú bíróság a 10.K.700.590/2021/7. számon meghozott ítéletében nem tett eleget a Kúria Kfv.VII.37.037/2021/7. számú hatályon kívül helyező végzésében adott iránymutatásnak. Az egységes bírói gyakorlat szerint az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyező és a bíróságot új eljárásra kötelező végzésben előírt utasításokat a bíróságnak az új eljárás során be kell tartania (KGD2017.12), a felsőbb bíróság döntése az elsőfokú bíróságra kötelező (BH2006.325, KGD2010.64). A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságot a hatályon kívül helyező végzésben foglaltak tehát kötik és lényeges eljárási szabályt sért, amennyiben a felsőbb bíróságnak a megalapozott döntéshez szükséges iránymutatásait figyelmen kívül hagyva hoz újabb határozatot. Következésképp a másodfokú bíróságnak azt kellett megvizsgálnia, hogy az elsőfokú bíróság számára a Kúria a jogvita elbírálása körében milyen szempontokat adott és az elsőfokú bíróság ezen iránymutatásnak megfelelően járt-e el.

[12] A Kúria a Kfv.VII.37.037/2021/7. számú végzésével a jelen jogvitát érintő jogalap kérdésében állást foglalt amikor megállapította, hogy munkaidőnek nem csak a tényleges feladatteljesítési időszak tekintendő, hanem azon időszak is, melyben a hivatásos állomány tagja az előljárója parancsának teljesítése céljából rendelkezésre áll, azaz szolgálatot teljesít. Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem jogalapja körében a Kúria fentebb írt iránymutatása alapján hozta meg az érdemi döntését, a jogalapi kérdésben helyesen foglalt állást, annak alátámasztásaként a Hszt. perbeli időszakban hatályos, vonatkozó rendelkezéseit (pl. Hszt. 141. § (1) bekezdése), valamint a jogvita elbírálása körében irányadó - a Kúria által is felhívott - EK és EGK irányelvet, valamint EUB gyakorlatot figyelembe vette, azokat megfelelően értelmezte és alkalmazta.

[13] Az elsőfokú bíróság ítélete a jelen eljárás alapját képező, Kf.VII.45.044/2021/4. számú kúriai végzésben foglaltaknak is megfelel: tartalmazza a Kúria iránymutatása alapján megállapított tényeket, valamint az elsőfokú bíróság által figyelembe vett jogszabályok értelmezését, az ennek alapján kialakított döntés megfelelő, logikai módon is levezetett indokait, melyek együttesen olyan belső koherenciát alkotnak, melynek nyomán az elsőfokú bíróság döntése követhető és minden vonatkozásban megfelel a Kúria által adott iránymutatásnak.

[14] Mindebből az következik, hogy amikor az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság döntésének jogalapját támadta, egyúttal a Kúria által megállapított jogalapot támadta, amelyre azonban lehetősége nem volt, hiszen az az elsőfokú bíróságot kötötte. A Kúria számos határozatában kimondta, hogy az általa elrendelt megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak az új eljárásra adott iránymutatás szerint, az ott meghatározott körben kell eljárnia (pl. Kf.II.37.655/2021/9.). Mindez azt jelenti, hogy az alperes vitatása legfeljebb az ítéletben foglalt összecszerűsége (a marasztalási összegre) terjedhetett volna ki, azonban - az elsőfokú ítéletből is kitűnően - a felek a kereseti kérelem összecszerűségére (277.931 forint) vonatkozóan a perben egyező nyilatkozatot tettek; annak összegét az alperes a fellebbezésében sem vitatta, következésképp azt a másodfokú bíróság nem érintette; e körben vizsgálódnia nem kellett.

[15] A másodfokú bíróság továbbá megjegyzi, hogy az elsőfokú bíróság helyálló álláspontot foglalt el, amikor a jogegységi eljárás folyamatban léte tekintetével az alperes felfüggesztés iránti kérelmének nem adott helyt. Megalapozottan foglalt állást a tekintetben, hogy a Pp. 123. § (2) bekezdése alapján a jogegységi eljárás jelen ügy szempontjából előkérdésnek nem tekinthető; a Pp. 126. § (1) bekezdésének szabályozása szerint pedig nem maga a jogegységi eljárás, hanem azon körülmény minősül kötelező felfüggesztési oknak, amennyiben a bíróság a jogegységi határozat alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló eljárás kezdeményezéséről határoz (Pp. 126. § (1) bekezdés b) pont). Az ítéltábla ennek kapcsán mutat rá, hogy a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának Jpe.II.60.020/2022/7. számú határozata a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 41/D. § (3) bekezdése alapján a hivatkozott jogegységi panaszt elutasította.

[16] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéltét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[17] A pereszes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, Pp. 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (5) bekezdése alapján köteles a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes feleprest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[18] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[19] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[20] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. május 3.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Németh Andrea s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró